

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державної служби
статистики України
26.11.2012 № 483

**Методологічні положення
зі статистики телекомунікаційних,
поштових і кур'єрських послуг**

Київ – 2012

Методологічні положення визначають порядок організації та методології проведення, розробки та поширення результатів державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, а також порядок підготовки та публікації узагальненої інформації щодо діяльності операторів і провайдерів телекомунікацій та поштової і кур'єрської діяльності України.

Методологічні положення призначені для використання фахівцями територіальних органів державної статистики, Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 19.10.2012р. № 12).

Методологічні положення підготували співробітники Державної служби статистики України:

Калачова І.В.	директор департаменту статистики послуг;
Михайлюк Н.О.	начальник відділу статистики транспорту та зв'язку департаменту статистики послуг

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01023, Україна
- телефони: 287-65-22, 235-50-27
- факс: 235-37-39
- електронна пошта: I.Kalachova@ukrstat.gov.ua

© Державна служба статистики України, 2012

Зміст

	стор.
Передмова	4
1. Загальні положення	4
2. Основні визначення та поняття	6
3. Інструменти	9
4. Документи первинного обліку	10
5. Державні статистичні спостереження зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг	11
6. Загальна схема та організація робіт із формування сукупностей звітних одиниць державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг...	13
7. Процедури проведення, розробки та поширення результатів державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг.....	14
8. Використання адміністративних даних при узагальненні інформації щодо стану та розвитку ринку телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг та в інформаційно-публікаційній діяльності.....	18
Список використаних джерел.....	19
Додаток 1. Етапи проведення державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг.....	20

Передмова

Завданнями Методологічних положень є:

- висвітлення основних положень організації та проведення державних статистичних спостережень, принципів формування сукупності звітних одиниць, розробки і поширення результатів;
- надання основних визначень і понять зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг;
- визначення інструментів (класифікації, реєстри), які використовуються для проведення державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг;
- документування джерел даних і підходів до підготовки та публікації узагальненої інформації зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг;
- визначення основних способів використання адміністративних даних при узагальненні інформації щодо діяльності операторів та провайдерів телекомунікацій та поштової і кур'єрської діяльності України та в інформаційно-публікаційній діяльності.

При підготовці положень ураховано норми Законів України "Про телекомунікації", "Про поштовий зв'язок", "Про радіочастотний ресурс України", "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 № 295, Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270.

1. Загальні положення

Ринок телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг України відіграє важливу роль як у взаємозв'язках усіх галузей національної економіки, так і в зовнішньоекономічних відносинах України з іншими країнами світу. Тому виникає потреба в національній системі статистичних показників телекомунікацій, поштової та кур'єрської діяльності, методологічно узгодженій з міжнародною системою.

В Україні державну політику в галузі телекомунікацій та поштового і кур'єрського зв'язку визначає Верховна Рада відповідно до Конституції України і здійснюють органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Для оцінки ефективності політики у цій галузі виконується державний контроль за діяльністю операторів і провайдерів телекомунікацій та поштової і кур'єрської діяльності, що надають поштові та кур'єрські послуги і здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій. Відповідно національна статистика телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг забезпечує потреби міжнародного та національного моніторингу розвитку цієї галузі.

При організації державних статистичних спостережень та збиранні адміністративних даних в Україні визначаються такі види секторів телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, типи телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, типи споживачів телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, а також види телефонної мережі:

1. Види секторів телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг:

- поштовий;
- телеграфний;
- телефонний;
- IP-телефонія;
- кур'єрська діяльність;
- проводове мовлення;
- спеціальний і фельдзв'язок;
- передача та прийом телевізійних та радіопрограм, радіозв'язок;
- нагляд і технічний контроль за використанням радіочастот;
- комп'ютерний;
- надання доступу до мережі Інтернет;
- мобільний.

2. Типи телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг:

- міжнародні;
- інші (внутрішні).

3. Типи споживачів телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг:

- населення (фізичні особи);
- інші споживачі (юридичні особи - підприємства, організації, установи).

4. Види телефонної мережі:

- міська телефонна мережа;
- сільська телефонна мережа.

До системи показників статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг уключено такі показники: обсяг доходів від надання телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг; наявна міська та сільська телефонна мережа; абоненти мобільного зв'язку; абоненти мережі Інтернет; абоненти телебачення; забезпеченість населення радіомовленням; кількісні послуги поштового зв'язку; потреба населення в телефонних апаратах; телефонізація об'єктів у сільській місцевості; технічні засоби телефонного зв'язку, телебачення, радіомовлення супутникового зв'язку та радіозв'язку; охоплення населення України телебаченням і радіомовленням.

2. Основні визначення та поняття

У статистиці телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг використовуються такі визначення та поняття, що не протирічать нормам чинного законодавства:

Абонент - споживач телекомунікаційних послуг, який отримує телекомунікаційні послуги на умовах договору, котрий передбачає підключення кінцевого обладнання, що перебуває в його власності або користуванні, до телекомунікаційної мережі.

Абонентна плата - фіксований платіж, який може встановлювати оператор телекомунікацій для абонента за доступ на постійній основі до своєї телекомунікаційної мережі незалежно від факту отримання послуг.

Адресат (одержувач) - юридична або фізична особа, якій адресується поштове відправлення, телеграфне чи інше повідомлення.

Бандероль - поштове відправлення з друкованими виданнями, діловими паперами, предметами культурно-побутового та іншого призначення, розміри, маса і порядок упакування якого встановлені відповідно до законодавства України.

Безпроводовий доступ до телекомунікаційної мережі (безпроводовий доступ) - електрозв'язок з використанням радіотехнологій, під час якого кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися із збереженням унікального ідентифікаційного номера в межах пунктів закінчення телекомунікаційної мережі, які під'єднані до одного комутаційного центру.

Голосова телефонія - обмін інформацією голосом у реальному часі з використанням телекомунікаційних мереж.

Дрібний пакет - міжнародне рекомендоване поштове відправлення зі зразками товарів, дрібними предметами подарункового та іншого характеру, розміри, маса і порядок упакування якого встановлені відповідно до законодавства України.

Засоби поштового зв'язку - поштові пристрої та обладнання, транспортні засоби поштового зв'язку, поштові марки, марковані конверти та картки, а також будівлі (приміщення в будівлях), що використовуються для надання послуг поштового зв'язку.

Інтернет - всесвітня інформаційна система загального доступу, яка логічно зв'язана глобальним адресним простором та базується на Інтернет-протоколі, визначеному міжнародними стандартами.

Користувачі послуг поштового зв'язку (користувачі) - фізичні та юридичні особи, які користуються послугами поштового зв'язку.

Лист - поштове відправлення у вигляді поштового конверта з вкладенням письмового повідомлення або документа, розміри і масу якого встановлено відповідно до законодавства України.

Ліцензія - документ, що засвідчує право суб'єкта господарювання на здійснення зазначеного в ньому виду діяльності у сфері телекомунікацій протягом визначеного строку на конкретних територіях з виконанням ліцензійних умов.

Мережа поштового зв'язку - сукупність об'єктів поштового зв'язку і поштових маршрутів.

Оператор поштового зв'язку (оператор) - суб'єкт підприємницької діяльності, який в установленому законодавством порядку надає послуги поштового зв'язку.

Оператор телекомунікацій - суб'єкт господарювання, який має право на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій із правом на технічне обслуговування та експлуатацію телекомунікаційних мереж.

Переказ грошових коштів (поштовий переказ) - послуга поштового зв'язку щодо виконання доручення користувача на пересилання та виплату адресату зазначеної ним суми грошей.

Пересилання поштових відправлень (поштових переказів) - сукупність операцій з приймання, обробки, перевезення та доставки (вручення) поштових відправлень (поштових переказів).

Письмова кореспонденція - прості та рекомендовані листи, поштові картки, бандеролі, секограми та дрібні пакети.

Посилка - поштове відправлення з предметами культурно-побутового та іншого призначення, не забороненими законодавством до пересилання, розміри, маса і порядок упакування якого встановлені відповідно до законодавства України.

Послуги поштового зв'язку - продукт діяльності оператора поштового зв'язку з приймання, обробки, перевезення та доставки (вручення) поштових відправлень, виконання доручень користувачів щодо поштових переказів, банківських операцій, спрямований на задоволення потреб користувачів.

Поштові відправлення - листи, поштові картки, бандеролі, секограми, дрібні пакети, міжнародні відправлення з оголошеною цінністю, посилки, прямі поштові контейнери, оформлені відповідно до законодавства України.

Поштовий зв'язок - приймання, обробка, перевезення та доставка (вручення) поштових відправлень, виконання доручень користувачів щодо поштових переказів, банківських операцій.

Провайдер телекомунікацій - суб'єкт господарювання, який має право на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій без права на технічне обслуговування та експлуатацію телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку.

Проводовий електрозв'язок - передавання і приймання інформації із застосуванням проводових ліній з металевими або волоконнооптичними жилами.

Ресурси телекомунікаційних мереж - наявні в телекомунікаційних мережах кількість номерів (номерний ресурс), кількість і пропускна спроможність проводових ліній з металевими жилами, оптичними волокнами, радіоліній, каналів, трактів для передавання інформації, комутаційних станцій та вузлів, радіочастотний ресурс.

Ринок телекомунікаційних послуг - сфера обігу визначених телекомунікаційних послуг, на які протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

Рухомий (мобільний) зв'язок - електрозв'язок із застосуванням радіотехнологій, під час якого кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися в межах усіх пунктів закінчення телекомунікаційної мережі, зберігаючи єдиний унікальний ідентифікаційний номер мобільної станції.

Секограми - письмові повідомлення, написані секографічним способом, друковані видання для сліпих, кліше із знаками секографії, що подаються у відкритому вигляді, а також звукові записи та спеціальний папір, призначені виключно для сліпих, за умови, що вони відправляються офіційно визнаними установами для сліпих або на їх адресу.

Споживач телекомунікаційних послуг (споживач) - юридична або фізична особа, яка потребує, замовляє та/або отримує телекомунікаційні послуги для власних потреб.

Суб'єкти ринку телекомунікацій - оператори, провайдери телекомунікацій, споживачі телекомунікаційних послуг, виробники та/або постачальники технічних засобів телекомунікацій.

Телекомунікації (електрозв'язок) - передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних або інших електромагнітних системах.

Телекомунікаційна мережа - комплекс технічних засобів телекомунікацій та споруд, призначених для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням.

Телекомунікаційна послуга (послуга) - продукт діяльності оператора та/або провайдера телекомунікацій, спрямований на задоволення потреб споживачів у сфері телекомунікацій.

Телемережі - телекомунікаційні мережі загального користування, що призначаються для передавання програм радіо- та телебачення, а також інших

телекомунікаційних і мультимедійних послуг і можуть інтегруватися з іншими телекомунікаційними мережами загального користування.

Технічні засоби телекомунікацій - обладнання, станційні та лінійні споруди, призначені для утворення телекомунікаційних мереж.

Транспортна телекомунікаційна мережа - мережа, що забезпечує передавання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду між підключеними до неї телекомунікаційними мережам доступу.

Універсальні послуги поштового зв'язку - набір послуг поштового зв'язку загального користування встановленого рівня якості, які надаються усім користувачам на всій території України за тарифами, що регулюються державою.

Фіксований зв'язок - телекомунікації, що здійснюються із застосуванням стаціонарного (нерухомого) кінцевого обладнання.

3. Інструменти

Класифікації. В процесі виробництва та поширення даних зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг використовуються такі класифікації.

Для визначення та групування операторів і провайдерів телекомунікацій та операторів поштового зв'язку за типом та як одиниць статистичних спостережень використовується поняття виду економічної діяльності. Код виду економічної діяльності є одним з основних показників стратифікації сукупності для організації суцільних або вибіркового обстежень. На основі визначення виду економічної діяльності здійснюється облік операторів і провайдерів телекомунікацій та операторів поштового зв'язку в Реєстрі статистичних одиниць (РСО). Для групування операторів і провайдерів телекомунікацій та операторів поштового зв'язку за видами економічної діяльності використовується Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), затверджена наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01.10.2010 № 457.

Крім того, при групуванні й обробленні результатів статистичних спостережень використовується Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), затверджений наказом Держстандарту від 31.10.1997 № 659 (зі змінами). Ця класифікація дозволяє здійснити розподілення результатів статистичних спостережень за територіальною ознакою.

Використання стандартних класифікацій забезпечує можливість узагальнення даних для національних потреб і проведення міжнародних порівнянь. Класифікації виступають як багатоцільова система, призначена для полегшення аналізу політики в галузі телекомунікацій, поштової та кур'єрської діяльності та прийняття рішень.

Реєстри. Для формування сукупностей звітних одиниць для організації державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг використовуються записи РСО. Сформовані сукупності звітних одиниць узгоджуються з адміністративними реєстрами операторів, провайдерів телекомунікацій та операторів поштового зв'язку, які веде Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. Формування сукупностей звітних одиниць здійснюється на рівні Державної служби статистики за встановленими критеріями для відбору.

4. Документи первинного обліку

Органи державної статистики збирають звіти за формою № 43-зв'язок (річна) "Звіт про телефонізацію об'єктів у сільській місцевості і потреби населення в домашніх телефонах мережі загального користування", які відображають дані таких документів первинного обліку:

журнал обліку первинних заяв на встановлення квартирних телефонів;

журнал обліку бланків вулично-будинкової картки;

журнал реєстрації заяв на встановлення телефонів особам, які мають пільги;

журнал реєстрації нарядів на встановлення, перевстановлення, заміну номерів телефонів.

Органи державної статистики збирають звіти за формою державного статистичного спостереження № 11-зв'язок (квартальна) "Звіт про продукцію зв'язку", які відображають дані документів первинного обліку, форми яких затверджені наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 12.07.2002 № 139 "Про затвердження спеціалізованих форм бланків, книг, ярликів, що застосовуються у поштовому зв'язку, та технічних умов щодо їх виготовлення".

Для визначення порядку обліку окремих видів продукції зв'язку на підприємствах поштового зв'язку необхідно користуватися інструкцією з обліку поштових відправлень, поштових переказів, періодичних видань, виплат пенсій та грошової допомоги, затвердженою наказом Держкомзв'язку України від 17.12.1998 № 173 та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 04.01.1999 за № 2/3295 (зі змінами).

Органи державної статистики збирають звіти за формою державного статистичного спостереження № 13-зв'язок (квартальна) "Звіт про наявність засобів зв'язку", які відображають дані таких документів первинного обліку:

договір між оператором/провайдером телекомунікацій і споживачем (юридична або фізична особа) про надання та отримання телекомунікаційних послуг (письмовий чи усний);

договір між провайдером програмної послуги та споживачем;

оплата замовленої споживачем телекомунікаційної послуги;

журнал реєстрації абонентів;

картотека абонентів.

Органи державної статистики збирають звіти за формою державного статистичного спостереження № 12-зв'язок (місячна) "Звіт про доходи від послуг зв'язку", які відображають дані таких документів первинного обліку:

договір між оператором, провайдером телекомунікацій і споживачем (юридична або фізична особа) про надання та отримання телекомунікаційних послуг (письмовий чи усний);

договір між провайдером програмної послуги і споживачем;

договір між оператором поштового зв'язку і споживачем (юридична особа) про надання й отримання послуг поштового зв'язку;

оплата замовленої споживачем телекомунікаційної послуги (плата рахунків, виставлених до сплати згідно з укладеними договорами, внесення попередньої оплати готівкою, придбання картки попередньо оплаченої послуги, набору альтернативного коду вибору мережі іншого оператора, активізації ідентифікаційної картки тощо) та послуги поштового зв'язку;

дані автоматизованих систем розрахунків зі споживачем послуг за замовлені та/або спожиті телекомунікаційні послуги;

первинна бухгалтерська облікова документація, а саме рахунки:

70 "Доходи від реалізації";

71 "Інший операційний дохід";

74 "Інші доходи";

регістр бухгалтерського обліку "Журнал 6 Облік доходів і результатів діяльності";

субрахунок 641 "Розрахунки з податками";

аналітичний рахунок "Розрахунки за податком на додану вартість" та інші рахунки.

5. Державні статистичні спостереження зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг

Державні статистичні спостереження зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг охоплюють такі напрями:

1. Телефонізація об'єктів у сільській місцевості та потреба населення в домашніх телефонах – державне статистичне спостереження за формою № 43-зв'язок (річна) "Звіт про телефонізацію об'єктів у сільській місцевості і потреби населення в домашніх телефонах мережі загального користування". Мета спостереження – збирання, розроблення, узагальнення та поширення даних про кількість об'єктів у сільській місцевості, які телефонізовано, кількість заяв населення на встановлення телефонів та кількість задоволених заяв.

2. Кількість поштових відправлень (листів, поштових карток, бандеролей, секограм, дрібних пакетів, міжнародних відправлень з оголошеною цінністю, посилок, прямих поштових контейнерів, які оформлені відповідно до законодавства України) – державне статистичне спостереження за формою №11-зв'язок (квартальна) "Звіт про продукцію зв'язку". Мета спостереження – збирання, розроблення, узагальнення та поширення даних щодо кількості

вхідних, вихідних та транзитних поштових відправлень (листів, поштових карток, бандеролей, секограм, дрібних пакетів, міжнародних відправлень з оголошеною цінністю, посилок, прямих поштових контейнерів тощо), кількості наданих міжміських та міжнародних телефонних розмов та суми виплачених (прийнятих) грошей за поштовими переказами.

3. Наявність засобів фіксованого телефонного зв'язку, абонентів зв'язку та радіотрансляційних точок – державне статистичне спостереження за формою № 13-зв'язок (квартальна) "Звіт про наявність засобів зв'язку". Мета спостереження – збирання, розроблення, узагальнення та поширення даних щодо кількості телефонних апаратів і таксофонів, абонентів мобільного зв'язку, мережі Інтернет, телебачення та радіотрансляційних точок.

4. Обсяги доходів операторів і провайдерів телекомунікацій, операторів поштового зв'язку від надання послуг телекомунікацій, поштового зв'язку та кур'єрської діяльності – державне статистичне спостереження за формою №12-зв'язок (місячна) "Звіт про доходи від послуг зв'язку". Мета спостереження – збирання, розроблення, узагальнення та поширення даних щодо обсягів доходів від надання послуг телекомунікацій, поштового зв'язку та кур'єрської діяльності за видами послуг, типами послуг та типами споживачів послуг.

Державні статистичні спостереження зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг мають такі основні характеристики:

Види державних статистичних спостережень:

за ступенем охоплення одиниць: суцільні;

за часом реєстрації даних: поточні.

Організаційна форма державних статистичних спостережень:

статистична звітність.

Спосіб державних статистичних спостережень:

документальний облік.

Одиниці державних статистичних спостережень:

місцева одиниця.

Респонденти державних статистичних спостережень:

юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які визначено наказами Держстату України щодо затвердження відповідних форм державних статистичних спостережень.

Органи, які здійснюють державні статистичні спостереження:

центральний орган виконавчої влади в галузі статистики, територіальні органи державної статистики.

Місце проведення державних статистичних спостережень передбачено щорічними планами державних статистичних спостережень, що затверджуються нормативними актами Кабінету Міністрів України.

Державні статистичні спостереження зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг проводяться за затвердженими інструментаріями. Бланки форм державних статистичних спостережень затверджуються наказами Державної служби статистики України.

Інструментарій для проведення державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг розміщено на веб-сайті Державної служби статистики України. Терміни проведення державних статистичних спостережень визначаються щорічними планами державних статистичних спостережень, що затверджуються нормативними актами Кабінету Міністрів України.

Метаописи державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг для користувачів даних також розміщено на веб-сайті Державної служби статистики України.

6. Загальна схема та організація робіт із формування сукупностей звітних одиниць державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг

Формування сукупностей звітних одиниць державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг здійснюється на центральному рівні щорічно. Джерелами інформації для формування сукупностей звітних одиниць є РСО й адміністративні реєстри.

До *генеральних сукупностей* звітних одиниць уключаються об'єкти державного статистичного спостереження, які мають такі ідентифікаційні та класифікаційні ознаки:

<i>№ n/n</i>	<i>Критерії формування генеральної сукупності</i>	<i>Класифікації</i>	<i>Ознака критеріїв формування</i>
1.	Тип статистичної одиниці	Довідник типів статистичних одиниць	місцева одиниця
2.	Вид економічної діяльності	КВЕД (2010)	53.10 – діяльність національної пошти; 53.20 – інша поштова та кур'єрська діяльність; 61.10 – діяльність у сфері провідного електрозв'язку; 61.20 – діяльність у сфері безпроводового електрозв'язку; 61.30 – діяльність у сфері супутникового електрозв'язку; 61.90 – інша діяльність у сфері електрозв'язку

<i>№ п/п</i>	<i>Критерії формування генеральної сукупності</i>	<i>Класифікації</i>	<i>Ознака критеріїв формування</i>
3.	Розмір підприємства	Довідник ознак розміру підприємств	незалежно від розміру
4.	Ознака економічної діяльності	Довідник стану статистичної одиниці	активне

Формування генеральних сукупностей звітних одиниць здійснюється відповідно до цих методологічних положень. За кожним об'єктом у вигляді таблиці відбираються такі ознаки:

- 1) ідентифікаційний код ЄДРПОУ;
- 2) код КОАТУУ;
- 3) код КВЕД;
- 4) назва і адреса місцезнаходження.

Державні статистичні спостереження зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг є суцільними, тому генеральні сукупності у повному обсязі складають списки звітних одиниць цих спостережень.

Сформовані сукупності звітних одиниць за формами № 43-зв'язок (річна) "Звіт про телефонізацію об'єктів у сільській місцевості і потреби населення в домашніх телефонах мережі загального користування", № 11-зв'язок (квартальна) "Звіт про продукцію зв'язку", № 13-зв'язок (квартальна) "Звіт про наявність засобів зв'язку", № 12-зв'язок "Звіт про доходи від послуг зв'язку" узгоджуються з реєстрами операторів, провайдерів телекомунікацій та операторів поштового зв'язку, які веде Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. Сукупність звітних одиниць державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг не узгоджуються із сукупностями за іншими формами державних статистичних спостережень.

7. Процедури проведення, розробки та поширення результатів державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг

Згідно з інструментарієм для проведення державних статистичних спостережень та наказів Держстату України щодо затвердження форм державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг органи державної статистики збирають звіти:

за формою № 43-зв'язок (річна) "Звіт про телефонізацію об'єктів у сільській місцевості і потреби населення в домашніх телефонах мережі

загального користування" – з операторів зв'язку та їхніх відокремлених підрозділів, провайдерів,

формою № 11-зв'язок (квартальна) "Звіт про продукцію зв'язку" – з операторів зв'язку та їхніх відокремлених підрозділів,

формою № 13-зв'язок (квартальна) "Звіт про наявність засобів зв'язку" – з операторів, провайдерів телекомунікацій та їхніх відокремлених підрозділів, які здійснюють свою діяльність у сферах телекомунікацій і користування радіочастотним ресурсом України на підставі ліцензії та/або дозволу на надання телекомунікаційних послуг і внесені до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій, який веде Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації,

формою № 12-зв'язок "Звіт про доходи від послуг зв'язку" – з операторів, провайдерів телекомунікацій, операторів поштового зв'язку та їхніх відокремлених підрозділів, які здійснюють діяльність у сферах телекомунікацій і користування радіочастотним ресурсом України, надання послуг поштового зв'язку на підставі ліцензії та/або дозволу на надання телекомунікаційних послуг, послуг поштового зв'язку і внесені до реєстрів операторів, провайдерів телекомунікацій та операторів поштового зв'язку, які веде Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Звіти збираються на паперових носіях органом державної статистики за місцезнаходженням респондентів або в електронному вигляді відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженого наказом Держкомстату від 12.01.2011 №3, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.03.2011 за № 408/19146.

Під час отримання від респондента зазначених форм державних статистичних спостережень органи державної статистики здійснюють попередню візуальну перевірку звіту, після чого вводять звіт до відповідного комплексу електронної обробки статистичної інформації, за допомогою якого проводять арифметичний і логічний аналіз як первинних, так і зведених даних, та передають опрацьовану інформацію на вищий рівень розробки.

Результати державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг за формою № 43-зв'язок формують у таких обсягах та розрізах:

– **на регіональному рівні:** зведена інформація по всіх показниках, включених до форми № 43-зв'язок, за видами об'єктів телефонізації в сільській місцевості (школи та дошкільні заклади, медичні заклади, сільськогосподарські підприємства, малонаселені сільські пункти), за видами заяв населення на встановлення телефонів (задоволених, незадоволених, від певних категорій громадян-пільговиків), за терміном очікування населенням установки домашніх телефонів (до 1 року, від 1,1 до 3 років, від 3,1 до 5 років, від 5,1 років і більше) за регіоном у цілому;

– **на державному рівні:** зведена інформація по всіх показниках, включених до форми № 43-зв'язок, за видами об'єктів телефонізації в сільській

місцевості (школи та дошкільні заклади, медичні заклади, сільськогосподарські підприємства, малонаселені сільські пункти), за видами заяв населення на встановлення телефонів (задоволених, незадоволених, від певних категорій громадян-пільговиків), за терміном очікування населенням установки домашніх телефонів (до 1 року, від 1,1 до 3 років, від 3,1 до 5 років, від 5,1 року і більше) по країні в цілому й у розрізі регіонів (*Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь*).

Результати державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг за формою № 11-зв'язок формують у таких обсягах та розрізах:

– **на регіональному рівні:** зведена інформація по всіх показниках, уключених до форми № 11-зв'язок за видами послуг вхідних, вихідних та транзитних поштових відправлень (листів, поштових карток, бандеролей, секограм, дрібних пакетів, міжнародних відправлень з оголошеною цінністю, посилок, прямих поштових контейнерів, наданих міжміських та міжнародних телефонних розмов) та сумами виплачених (прийнятих) грошей за поштовими переказами за регіоном у цілому, а також у розрізі видів економічної діяльності;

– **на державному рівні:** зведена інформація по всіх показниках, уключених до форми № 11-зв'язок за видами послуг вхідних, вихідних та транзитних поштових відправлень (листів, поштових карток, бандеролей, секограм, дрібних пакетів, міжнародних відправлень з оголошеною цінністю, посилок, прямих поштових контейнерів, наданих міжміських та міжнародних телефонних розмов) та сумами виплачених (прийнятих) грошей за поштовими переказами по країні в цілому й у розрізі регіонів (*Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь*), а також у розрізі видів економічної діяльності.

Результати державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг за формою № 13-зв'язок формують у таких обсягах та розрізах:

– **на регіональному рівні:** зведена інформація по всіх показниках, уключених до форми № 13-зв'язок за видами телефонних апаратів (телефонні апарати основні, таксофони, телефонні апарати (лінії) переговорних пунктів), видами абонентів зв'язку (мобільного, мережі Інтернет, телебачення) за регіоном у цілому, а також у розрізі видів економічної діяльності;

– **на державному рівні:** зведена інформація по всіх показниках, уключених до форми № 13-зв'язок за видами телефонних апаратів (телефонні апарати основні, таксофони, телефонні апарати (лінії) переговорних пунктів), видами абонентів зв'язку (мобільного, мережі Інтернет, телебачення) по країні в цілому й у розрізі регіонів (*Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь*), а також у розрізі видів економічної діяльності.

Результати державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг за формою № 12-зв'язок формують у таких обсягах та розрізах:

– *на регіональному рівні*: зведена інформація по всіх показниках, включених до форми № 12-зв'язок за видами та типами телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, типами споживачів телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг за регіоном у цілому, а також у розрізі видів економічної діяльності;

– *на державному рівні*: зведена інформація по всіх показниках, включених до форми № 12-зв'язок за видами та типами телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, типами споживачів телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг по країні в цілому й у розрізі регіонів (*Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь*), а також у розрізі видів економічної діяльності.

Загальна схема етапів проведення державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг наведена в додатку 1.

За результатами розробки даних за формами державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг створюють архів та часові ряди даних з метою їх збереження.

При поширенні даних серед користувачів здійснюють контроль за дотриманням правил конфіденційності даних.

Основними статистичними публікаціями зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, підготовленими за даними державних статистичних спостережень із зазначеного питання, є:

доповідь "Про соціально-економічне становище України";

бюлетень "Статистичний бюлетень № 1";

бюлетень "Соціально-економічний розвиток України" (українською та англійською мовами);

статистичний бюлетень "Стан і розвиток зв'язку в Україні";

статистичний збірник "Транспорт і зв'язок України";

статистичний збірник "Регіони України";

статистичний збірник "Україна у цифрах";

статистичний щорічник.

На запити користувачів статистична інформація з питань статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг надається в паперовому вигляді, на електронних носіях, засобами зв'язку (у т.ч. розміщення на веб-сайті), шляхом безпосереднього виписування в порядку та умовах, визначених Держстатом України.

8. Використання адміністративних даних при узагальненні інформації щодо стану та розвитку телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг України та в інформаційно-публікаційній діяльності

Для підготовки узагальненої інформації щодо стану та розвитку телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг відповідно до статті 1 Закону України "Про державну статистику" в інформаційно-публікаційній роботі використовуються адміністративні дані Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, відповідно до законодавства та з метою виконання адміністративних обов'язків та завдань, віднесених до її компетенції, проводить облік технічних засобів міського та сільського, міжміського та міжнародного телефонного зв'язку, технічних засобів телебачення, радіомовлення супутникового зв'язку і радіозв'язку, а також охоплення населення України телебаченням і радіомовленням.

Органи державної статистики України для підготовки узагальненої інформації щодо технічних засобів міського та сільського, міжміського та міжнародного телефонного зв'язку, технічних засобів телебачення, радіомовлення супутникового зв'язку і радіозв'язку, а також охоплення населення України телебаченням і радіомовленням отримують такі вихідні форми Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України:

форма № 41-зв'язок (річна) "Звіт про технічні засоби міжміського та міжнародного телефонного зв'язку";

форма № 42-зв'язок (піврічна) "Звіт про наявні технічні засоби міського та сільського телефонного зв'язку";

форма № 51-зв'язок (річна) "Звіт про технічні засоби телебачення, радіомовлення, супутникового і радіозв'язку";

форма № 52.1-зв'язок (річна) "Зведений звіт про охоплення населення України телебаченням та радіомовленням".

Терміни надання адміністративних даних Державній службі статистики України визначаються щорічними планами державних статистичних спостережень, що затверджуються нормативними актами Кабінету Міністрів України, та угодою про взаємообмін інформаційними ресурсами між Державною службою статистики України та Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Основними статистичними публікаціями зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг, підготовленими на основі адміністративних даних із зазначеного питання, є:

статистичний збірник "Транспорт і зв'язок України";

статистичний щорічник;

статистичний бюлетень "Стан і розвиток зв'язку в Україні".

Список використаних джерел

1. Закон України "Про телекомунікації" від 18.11.2003 № 1280-IV (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України "Про поштовий зв'язок" від 04.10.2001 № 2759-III (зі змінами і доповненнями).
3. Закон України "Про радіочастотний ресурс України" від 01.06.2000 №1770-III (зі змінами і доповненнями).
4. Закон України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" від 01.06.2000 № 1775-III (зі змінами і доповненнями).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 № 295 "Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг".
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270 "Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку" (зі змінами і доповненнями).
7. Закон України "Про державну статистику" від 13.07.2000 № 1922-III (зі змінами і доповненнями).
8. Компендіум Європейської статистичної комісії (Statistical Requirements Compendium, 2009 edition).

Етапи проведення державних статистичних спостережень зі статистики телекомунікаційних, поштових та кур'єрських послуг

